

על אש קטנה

מחזה קצר מתוך ההצגה "סיפורי מקלט", 2023

אורי אוריין

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני או אחר כל חומר שהוא מחומר זה. שימוש מסחרי כלשהו בחומר זה אסור בהחלט, אלא ברשות מפורשת בכתב מהמחזאי.

למקלט צפוף רצים חמישה עם תגיות שם: אביתר, יוחאי, שניר, ריבי וצופית. הם ממתנינים כמה רגעים ואז מביטים באביתר.

צופית: אביתר, נעלה?

אביתר: למה שלא נמשיך את המפגש כאן?

יוחאי: (מביט סביבו) כאן אחי!?

אביתר: אני יודע שזה לא אידאלי, אבל אנחנו גם ככה לקראת סיום. עד שנחכה, ונעלה לקליניקה, ונתמקם, ואם יהיו שוב אזעקות...

שניר: אז בואו כבר נסיים ודי.

ריבי: מה פתאום! יש כאן כאלה שעוד לא דיברו. עד שסופסוף מתכנסים, אביתר! אנשים חיכו חודש לפגישה הזו.

אביתר: אני מסכים עם ריבי. בואו חברים. (לוקח כיסא) אין לי ספק שגם כאן נצליח לייצר חלל בטוח ואינטימי. (הם מצטרפים אליו לאט לאט ומתיישבים בחצי מעגל) מה שקורה בחוץ לא צריך להפריע לתהליך שלנו. שינוי אמיתי מתחיל מבפנים. מי עוד לא דיבר?

יוחאי: הי, אני יוחאי.

כולם: הי יוחאי.

יוחאי: ואני מכור לפורנו. (אחד מחברי הקבוצה מניח עליו יד לעידוד) יואו זה בטח נשמע לכם מה זה מגעיל. לחשוב עכשיו על סקס עם כל מה שקורה.

אביתר: יוחאי, אנחנו לא שופטים. הכול נשאר פה. בסביבה האינטימית והמצומצמת של הקבוצה.

יוחאי: תודה. אז הקטע זה שאני מתחיל ממש לקנא בשחקנים שמה. איך הם עושים את כל הדברים האלה? נגיד יש שם אחד שיש לו כזה ז-

לפתע נכנסת שיפי, אישה עם כיסוי ראש. היא מתחילה לפתוח ארונות, להוציא שקיות ולרוקן פחים.

אביתר: אה, סליחה.

שיפי: זה בסדר, אתם לא מפריעים.

אביתר: אנחנו באמצע משהו.

שיפי: אין בעיה. אני מסיימת לנקות פה קצת והולכת.

אביתר: ו... (מביט בשעון) פשוט ייקח לנו פה עוד זמן.

שיפי: חיים, אחרי שאני מסיימת פה, אני צריכה לעבור בעוד שישה מקלטים, ולהספיק לתפוס אוטובוס הביתה לפני כניסת שבת. אתה תשלם לי את המשכורת כשיפטרו אותי ממחלקת תברואה בעירייה? אתם תעשו את העבודה שלכם, אני את שלי. (ממשיכה לנקות)

צופית: אביתר.

אביתר: (לשיפי) אה... איך קוראים לך?

שיפי: שיפי.

אביתר: שיפי, אולי לא הסברתי את עצמי. זאת קבוצת תמיכה.

שיפי: אההה.

אביתר: אז יוחאי, אתה בדיוק דיברת על...

שיפי: של מה?

אביתר: סליחה?

שיפי: קבוצה של מה? אלכוהול? סמים? אלימות? (הם משתתקים) ברוך השם, אני לא שופטת.

הם מחליפים ביניהם מבטים, מתבוננים בכיסוי הראש שלה. לא יודעים מה לומר.

אביתר: אה... אנחנו מטפלים פה ב... אה... עניינים של...

ריבי: בישול.

שיפי: סליחה?

ריבי: בישול. קבוצה לבעיות בבישול. נכון אביתר?

אביתר: אה... כן. כל אחד פה משתף את העניין שלו. האישי. עם... בישול.

שניר: רק שאני אבין. כשאנחנו אומרים בישול, הכוונה לסק...

ריבי: ...סקטור שלם של דברים. התמכרות לבישול, בישול יתר, אפייה מוקדמת... בישול.

שיפי חוזרת לנקות.

צופית: (בשקט) אביתר, אולי נדחה לפעם אחרת? אני ממש לא מרגישה בנוח ככה.

אביתר: לא, לא חברים! שבוע שעבר היינו צריכים לבטל בגלל המצב, שבוע לפני זה אי אפשר היה להתקהל. בואו לפחות נסיים כמו שצריך. תזכרו שמה שקורה בחוץ לא צריך להפריע לנו. שינוי אמיתי מתחיל מבפ...?

שיפי: נים.

אביתר: יוחאי, אתה היית באמצע?

יוחאי: אז כמו שאמרתי, אני מכור ל... אולי שמישהו אחר ידבר קודם?

אביתר: די, זה רק אנחנו פה.

שיפי חוצה אותם עם מטאטא.

יוחאי: אז אני מכור ל... אה...

ריבי: בישול.

יוחאי: כן. ובעיקר לכה שמצלמים ב... שרואים ב...

ריבי: "תוכניות בישול".

יוחאי: תוכניות בישול. בדיוק.

שניר: תוכניות בישול זה כאילו...

צופית: כן.

- יוחאי : אני כל הזמן חושב על בישול. כשאני בנסיעה, כשאני בבית, אפילו בעבודה.
- שיפי : אז תבשל. מה הבעיה?
- אביתר : אולי ניתן קודם ליוחאי –
- שיפי : אתם יכולים להכין משהו יחד כולם במשרד. אני שבוע שעבר באתי לגיסי לעזור לו עם האחיילים, והוא ואני בישלנו יחד. הכנו חבז' ומפרום ופקיילה...
- אביתר : תודה! יוחאי, דיברת על התוכניות בישול האלה. ואני חושב ששם מתחילה הבעיה.
- שיפי : בדיוק! אני יכולה להגיד משהו?
- אביתר : אין צורך.
- שיפי : אני הייתי רואה בזמנו תוכנית של בישול אסייתי. וזה דפק לי את המוח. (ליוחאי) אתה רואה בישול אסייתי?
- יוחאי : אסייתי כן.
- שיפי : אי אפשר להתחרות במה שקורה שם! הטכניקות, המוצרים, זה דברים שאני לא ראיתי.
- אביתר : לא אמרת שיש לך עוד מקלטים?
- יוחאי : לא רגע, תן לה לדבר.
- שיפי : אתה צריך להבין שלך יש יכולות שאין למשתתפים בתוכניות האלה. אני לא מבינה כלום באסייתי. אבל בבישול טוניסאי? תראה לי מישהי שמכירה שמשומה יותר טוב ממני. ואתה בטוח יש לך טכניקות בישול משלך.
- יוחאי : יש לי כמה מובים.
- שיפי : רואה? ואני יכולה להגיד עוד משהו?
- אביתר : אנחנו באמת חייבים להתקדם עם...
- שיפי : אם אתה נהנה מהתוכניות, תצפה בהן. פשוט במידה. זה בדיוק כמו בבישול, תפתח מבערים – יישרף לך. תפעל במתינות, לאט, על אש קטנה - יהיה מעדן.
- יוחאי : בואנה, את טובה.
- שיפי : חן חן.
- אביתר : אוקי, בואו אה... מי עוד רוצה לשתף?
- ריבי : הי כולם, אני ריבי.
- כולם : הי ריבי.
- ריבי : ואני... לא גומרת. (שיפי מסתכלת עליה) לבשל. לא גומרת לבשל.
- אביתר : אני מבין. ובעלך...
- ריבי : בעלי ממש משקיע. נגיד כשאנחנו מכינים... עוגה –
- שניר : עוגה זה...
- צופית : כן.
- ריבי : הוא ממש מנסה. התנור חם, התבנית משומנת, אבל איך שהוא פותח את המגירה של הסכו"ם ושולף את ה... מערוך, אני מתחילה לחשוב על גנים והשכבות. הוא גם כל הזמן מביא אביזרי מטבח. הוא קנה לי כזה אה... (מדגימה חפץ ארוך)
- צופית : מיקסר ידני.

- ריבי : כן. מיקסר נורא יקר עם כמה מהירויות, כדי לערבב לי את ה... בלילה.
- שניר : כשהיא אומרת בלילה היא מתכוונת ל...
- יוחאי : (ממהר להציל) מוס.
- שיפי : מה מיקסר? איזה מיקסר?! את מבינה? זה גברים. מוציאים את כל הכסף שלהם על שטויות שעולות הון. את יודעת איך צריך לעשות בצק? ביד. במקום להשקיע בכל הפסיליטיז המשוכללים שבעלך מביא תנסי להכין בצק עבודת יד.
- ריבי : ביד?
- שיפי : בטח. ביד. ללוש ביד.
- אביתר : הבנו.
- שיפי : להכניס את הידיים וממש...
- אביתר : תודה! התמונה ברורה. אני לא בטוח שזאת העצה הנכונה בסיטואציה כזו –
- ריבי : (לשיפי) רעיון טוב! אני אנסה את זה. תודה שיפי!
- שיפי : חן חן.
- אביתר : אוקי. מי עוד לא דיבר?
- צופית : הי, אני צופית.
- כולם : הי צופית.
- צופית : ואני מרגישה שהבת זוג שלי לא... אוהבת את הבישולים שלי יותר. אנחנו כבר שש שנים ביחד, ובאמת ניסיתי הכול. ניסיתי לגוון בתבשילים, להחליף אווירה... אבל זה לא עוזר.
- אביתר : תראי יש הרבה דברים שעוד אפשר לנסות כדי לגוון בבישול.
- שיפי : עוד פעם הוא מתחיל.
- אביתר : שיפי.
- שיפי : לא בחיאת! היא כבר ניסתה לגוון בתבשילים, ולא הצליח לה. אז כנראה זאת לא הדרך. מה הדבר הכי חשוב בבישול? תקשורת. את יכולה לשנות עד מחר תבלינים ומתכונים. אבל אוכל נועד שיאכלו אותו. כשאנחנו מבשלים, אנחנו מבשלים למישהו. את צריכה לשאול את הבת זוג שלך מה היא אוהבת. אלי בעלי עבד עשרים שנה בחברת חשמל. כל חמישי שהוא היה חוזר מהעבודה, הייתה מכינה לו בנטאז'. כולם מתים על הבנטאז' שלי.
- שניר : בנטאז' זה...? (עושה ליוחאי תנועה על החזה, לוודא)
- שיפי : קציצות מטוגנות.
- יוחאי : (לא בטוח שהבין) אה.
- שיפי : עם הזמן שמת לי לב שאלי לא נוגע בקציצות. הייתי שואלת אותו : "אלי, מה העניין? לא נגעת בבנטאז'". והוא היה אומר לי : "לא נשאר לי מקום, תראי כמה אוכל הכנת!"
- אביתר : מקסים. אז לקראת סיום, אולי...
- צופית : (לשיפי) רגע, אז מה קרה?
- שיפי : אני קולטת שעובר שבוע, ועוד אחד. ואלי לא נוגע בקציצות! שאלתי אותו : "אלי, מה העניין, אתה לא אוהב את הקציצות?" אומר לי אלי : "לא".
- יוחאי : ככה הוא אמר?!
- ריבי : בטח נעלבתי, אה?

- שיפי : בהתחלה כן. צבט לי בלב.
- צופית : את רואה? זה נורא לא נעים!
- שיפי : אבל אז מה אמרתי לעצמי? אוכל נועד שיאכלו אותנו. ואם הבן זוג שלי לא אוהב קציצות בשביל מה סתם לטרוח? מה את רוצה שהבת זוג שלך תלך לאכול במקומות אחרים?
- צופית : חס וחלילה!
- שיפי : בני זוג צריכים לדעת לדבר. כל אחד אוהב לאכול משהו אחר. לא ככה?
- כולם : כן/ נכון/ לגמרי/ צודקת מאה אחוז! (אביתר מגלגל עיניים)
- שיפי : תשאלי אותה מה היא אוהבת לאכול. ספרי לה מה את אוהבת לאכול, ותהנו מהארחה ביחד. אוכל זה תקשורת. חד חלק.
- אביתר : אוקי. נראה לי שאפשר להביא את הפגישה לסיום...
- שניר : שיפי, ואם אני אוהב לאכול רק בחוץ? לא כיף לי לבשל בבית.
- שיפי : נו, מה הבעיה?
- שניר : לא יודע, אביתר אומר שאני צריך להפסיק עם זה...
- שיפי : למה להפסיק? בת אחותי אושרת גם שונאת לאכול בבית. משתעממת בקלות.
- שניר : ואם אני כל הזמן חושב על אוכל?
- שיפי : אז שתה כוס מים. בשום דבר לא בריא להתעסק יותר מדי. מה אמרנו יוחאי?
- יוחאי : "על אש קטנה".
- שניר : תודה שיפי!
- שיפי : חן חן. (קולטת את אביתר שנשאר מחוץ לעניינים) מה אתך?
- אביתר : אני?
- שיפי : גם לך יש עניינים עם בישול?
- אביתר : אני פה לעזור.
- שיפי : לא אמרת שכולם פה כדי לשתף? זה מרחב בטוח.

כולם מסתכלים על אביתר. הוא מתלבט, ובסוף נכנע.

- אביתר : אני איבדתי את החשק ל... לבשל. פשוט לא בא לי יותר. מאז כל מה שקרה. פשוט אין טעם. (שתיקה) טוב, תודה לכולם שחלקתם, אני מקווה ששבוע הבא כבר נוכל –
- שיפי : לפני ארבע שנים, יום בהיר אחד אלי בעלי הלך. (אביתר מתיישב) ככה פתאום. ואני מדברת אתכם על בן אדם לא מבוגר. אלי היה הכול בשבילי. המשענת שלי, האור שלי, הסיבה לקום בבוקר. ופתאום... איך אומרים? האדם מתכנן תוכניות וההוא למעלה צוחק. מאז שאלי לא פה, אני הפסקתי לבשל. איבדתי את החשק, כמוך. אמרתי, אם אני לא מבשלת לאלי, אז בשביל מה אני מבשלת?
- אביתר : אז לא בישלת בכלל?
- שיפי : שנה שלמה, כלום. כל פעם שנכנסתי למטבח, הייתי נזכרת באלי.
- ריבי : ממה הוא נפטר?

שיפי : מי?

ריבי : אלי.

שיפי : מה נפטר?

צופית : אמרת שהוא הלך.

שיפי : "הלך"! עזב אותי בשביל מישהי צעירה הבן אלף.

אביתר : אז הוא לא...?

שיפי : הלוואי, יימח שמו!

יוחאי : אז איך חזרת לבשל?

שיפי : יום אחד באה לבקר אותי אושרת.

שניר : בת אחותך.

שיפי : והיא שואלת אותי ככה, "שיפי, יש משהו לאכול? אני מתה לטעום מהקציצות בנטאז' שלך". ופתאום קלטתי. אנשים אוהבים את האוכל שלי. מה אני צריכה להפסיק רק כי אלי לא פה?! תיק תק, העמדתי סירים, הוצאתי מחבתות, הכנתי מגשים, שימנתי תבניות, הזמנתי את כל השכונה. התנור שלי חזר לחיים! אני אוהבת לבשל. ואנשים אוהבים את הבישולים שלי. (לאביתר) וכשלא מתאים לי, אני לא מבשלת. אתה מבשל טוב?

אביתר : אין תלונות.

שיפי : אז זהו. כשיש לך מתנה. תן לכולם.

אביתר : תודה.

שיפי : חן חן.

שיפי לוקחת את השקיות, מתחילה לצאת.

אביתר : (עוצר אותה) את יודעת שיפי, בעלך עשה טעות כשהוא עזב אותך.

שיפי : חן חן. אבל זה באמת היה לטובה. אני עשיתי הרבה שטויות.

צופית : איזה שטויות?

שיפי : כשאני ואלי היינו נשואים, הייתה לי בעיה. אני הייתי מכורה לסקס. אני הייתי משתרללת בלי הפסקה. בבוקר, בערב, בקבוצות, בזוגות, ספאנקינג, דוגי, קשירות, מה שאתם לא רוצים. יש כאלה שזה יותר מדי בשבילם. אז אני יודעת מה זה כמוכם, להיות מכורה. אבל היום אני כבר בסדר. זה כמו שאושרת ניסתה להיגמל מעישון, אמרו לה תחליפי התמכרות אחת בהתמכרות אחרת. במקום לעשן, היא התחילה לאכול.

ריבי : ואיך הפסקת עם ההתמכרות לסקס?

שיפי : עברתי לבישול. איך אומרים? שינוי אמיתי, מתחיל מבפנים.